

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA AVARASSA
HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.–7.7.2019

Lauantai 6.7.2019
Vuoroveisuut klo 10.30
Jukka Hautala

RAUHA SIIONIN VIRSISSÄ

Hyvä seuravieras,

Jeesuksen ajan maailma nautti roomalaista rauhaa eli ”*Pax Romanaa*” (27 eKr.–180 jKr.). Rauhantila oli taisteltu aseilla ja hallitsijat pystyivät sitä ylläpitämään. Tämä rauha oli ensi sijassa *ulkoista rauhaa*. Maailmassa rauhan ehdot sanellaan yhä aseilla. Rauhan ylläpitäjä voi olla yhtä lailla hyvä hallinto kuin diktaattori.

Rauha on Siionin virsissä tuttu vieras ikävöitynä, kaivattuna, rukoiltuna tai toivottuna, ei niinkään saavutettuna. Rauha on inhimillisesti katsoen rajakäsite siinä missä kuolema, elämä, Jumala, tai rakkaus. Nyt vuoroveisuissa veisattavat rauhan teemaa sivuavat virret *keskittyvät rauhan sisäiseen* puoleen ja yksilöihin — mutta näilläkin voi olla yhteiskunnallisia ja koko luomakuntaa koskevia seurauksia.

Siionin virsi 4 kuvaa herännäisyyden perusluonnetta: ihminen on *rauhaton odottaja*. Psalmeissa 42(:6, 12) ja 43(:5) runoilija kyselee sisäisesti: ”**Miksi olet masentunut, sieluni, miksi olet niin levoton? Odota Jumalaa! Vielä saan kiittää häntä, Jumalaani, auttajaani.**” Samaan aikaan rinnakkain ovat vakaa usko Auttajaan kuin tunne siitä, että sielu on jotakin vailla.

Länsimaisen ihmisen kyselylle antavat kuvaston kertomukset syntiin langenneesta ja paratiisista karkotetusta ihmisestä. Ihminen tietää ja aavistaa hyvän ja oikean, mutta hänen on itsessään mahdotonta saavuttaa paratiisin rauhaa.

Tällaiseen odotukseen meitä kuljettaa tuskaisia kysymyksiä ja rauhattomuutta rukouksen muotoon kutova Anders Odheliuksen virsi. Se ei pääty näkemiseen, odotuksen päättymiseen tai rauhaan — vaan siihen *toivoon*, että Kristukseen nojatessa ne kaikki kerran koittavat.

Kuoro laulaa virren 4 parittomat, ja juhlakansa parilliset säkeistöt.

[SV 4 ”Koska valaissee...”](#) (Rauhaton sielu)

Kaipauksen ja ikävän maisemassa voi vaeltaa monilla tavoin. Edellisen virren syvistä vesistä tullaan tyynempään maisemaan. Siionin virsi 31 — niin ikään Anders Odheliuksen kynästä — johdattelee itsensä kanssa umpikujaan ajautunutta veisaajaa rauhoittavilla toteamuksilla, tunnustuksilla ja pyynnöillä

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA AVARASSA
HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.–7.7.2019

lepopaikkaan Kristuksessa. Hän on saanut tässä Kristuksen keskustelukumppanikseen. Veisaajalle on ”armo jo vilahtanut” niin että hän uskaltaa luottaa.

Jeesuksessa Jumala on tullut meidän keskellemme ja on meitä varten. Apostolien teoissa (10:34,36) sanotaan rauhasta näin: **”Pietari rupesi puhumaan. Hän sanoi: ’Nyt minä todella käsitän, ettei Jumala erottele ihmisiä. ---. Hän lähetti Israelin kansalle sanansa, ilmoitti hyvän sanoman rauhasta, jonka Jeesus Kristus on tuonut — hän, joka on kaikkien Herra.’”**

Tällainen rauha häätää pois orjailua ja pelkoa. Tällainen rauha voi olla kasvualusta positiiviselle itsetunnolle, luottamukselle, vastavuoroisuudelle — sanalla sanoen rakkaudelle. Tällainen rauha on koko ajan syntyvää ja kehkeytyvää. Se luo ympärilleen tilaa hengittää — ja antaa toistenkin hengittää. Tällainen rauha on evankeliumin, eli rauhan sanoman läsnäoloa keskellämme.

Kuoro veisaa virren 31 parittomat ja seuravieraat parilliset säkeistöt

SV 31 ”Niin puhdas, rikas, suloinen” (Rauhan nojaava virsi)

Siionin virsi 95 tynnyttelee varsin lapsenomaiseen rauhaan neuvomalla: ”Älkää mistään huolehtiko — nukkukaa te vaunuun vaan.” (5. säk., vrt. Matt. 6:25, 34)

Karl Marx (1818–1883) totesi uskonnon olevan ”kansan oopiumia” (*Opium des Volkes*). Marxin kritiikin kärki oli siinä, että uskonto ja sen papit tuodittavat oopiumin tavoin kansaa passiivisuuteen, väärään rauhaan ja apatiaan. Uskonto eristää ihmisen tästä maailmasta, kääntää hänet sisäänpäin ja tekee tahdottomaksi. Marxin kritiikille voi yhä olla aihetta. Ei kai kristinuskon tarkoitus ole luoda turvallisuushakuisille ihmisille omaa kuplaansa, jossa ei tarvitse ajatella itse, ei ratkoa asioita itse, ei oppia mitään uutta eikä yllättyä mistään?

Jeesuksen sanoma oli ja on radikaali. Matteuksen evankeliumissa (10:34–36, 39) Jeesus ravistelee tottumusrakenteita oikein kunnolla sanoessaan: **”Älkää luulko, että minä olen tullut tuomaan rauhaa maan päälle; en ole tullut tuomaan rauhaa, vaan miekan. Sillä minä olen tullut ’nostamaan pojan riitaan isäänsä vastaan ja tyttären äitiänsä vastaan ---. Joka löytää elämänsä, kadottaa sen; ja joka kadottaa elämänsä minun tähteni, hän löytää sen.’”**

Virren 95 avain ei ole nukkumiseen kehottamisessa. Sen avain on siinä yksinkertaisessa, kirkaassa ja mutkattomassa tavassa ymmärtää armo kaiken perustaksi. Kristuksen armoon voi luottaa samalla tavalla, kuin pieni lapsi luottaa vanhempiensa huolehtiviin käsivarsiin. Rauha kasvaa armosta.

Nyt kuoro veisaa virren 95 säkeistöt 1,2,4 ja 5, ja seurakansa veisaa säkeistöt 3 ja 5.

SV 95 ”Armon suuri taideteos” (Rohkaisua lapsenomaiseen rauhaan)

HERÄTTÄJÄ-
YHDISTYS

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA AVARASSA

HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.–7.7.2019

Jeesus julistaa autuaiksi rauhantekijät (*εἰρηνοποιοί*): **”he saavat Jumalan lapsen nimen.”** (Matt. 5:9) Yksi rauhantekijäprototyyppi silmiäni edessä on edesmennyt eteläafrikkalainen vapaustaistelija Nelson Mandela (1918–2013). Hän heräsi nuorena tietoisuuteen siitä, että hänen ihonväriensä oli väärä, ja sen perusteella hänen ja monen muun ihmisyys määrittyi erilaiseksi kuin valkoisten. Aktivisminsa seurauksena hän joutui viettämään 27 vuotta elämästään vankilassa harjoittaen sielläkin aktiivista hiljaista taisteluaan. Kun hän vapautui vankilasta ja pääsi yhteiskunnallisen keikauksen seurauksena valtaan — hän ei toimissaan osoittanut katkeruutta nöyryyttäjiä kohtaan, vaan rakensi siltoja ja rauhaa. Rauha, sovinto ja anteeksianto ovat ihmisten välillä vaikeita asioita. Mandelan elämä on yksi osoitus siitä, että rauhantekijöitä on olemassa — ja että he ovat välttämättömiä.

Rauhanrakentajille on töitä tarjolla, vaikka maailmasta puuttuisi apartheid tai sota. Heitä tarvitaan perheissä, lähiyhteisöissä sekä kaikissa tehtävissä ja toimissa. Ehkä huutavin pula rauhantekijöistä on some-maailman keskustelijoiden keskuudessa.

Tämä Jaakko Haavion vuonna 1968 kirjoittama virsi on yksi esimerkki siitä, miten Siionin virsien rukous laajentuu pelkästään uskonnollisesta yksilön sisäisestä maailmasta lähimmäisten suuntaan, ulospäin. Sanat tunnistavat oman kovuuden seuraukset. Tässäkin virressä rauha on tavoiteltava tila.

Kuoro/lapset veisaavat virren 180 parittomat — seurakansa parilliset säkeistöt.

[SV 180 ”Suo, Jeesus, hellä mieli” \(rauha meistä ulospäin\)](#)

Johan Kahlin virsi ”Nyt ylös sieluni” antaa maistaa rauhaa jo nyt. Virsi antaa nähdä ensivaikutelmia jo hämärilläkin silmillä. Se maalaa eteen maiseman, joka alkaa jo tästä ja nyt, mutta etäisyys etäisyydeltä se syvenee, kutsuu luottamaan, ja luokseen.

Yksi tämän jyhkeän rajalla seisovan virren keskeinen ajatus on ajatus rauhasta. Rauha ei ole tässäkään liikkumattomuutta, pysähtyneisyyttä, äänettömyyttä tai yksinäisyyttä vaan riemua, kiitosta, soittoa, ja jopa uuden virren veisuuta. Rauha on siinä, kun ”muukalainen on saanut uuden kotimaan” (SV 255:2).

Lopuksi

Hyvä seuravieras, vaikka ulkonaisesti olisi rauha, ei se kerro vielä mitään yhteiskunnallisesta, yhteisöllisestä tai yksilön sisäisestä rauhasta tai rauhattomuudesta. Luomisen näkökulmasta ihmisen rauhattomuus kasvaa ihmisestä itsestään. Lääkkeeksi siihen eivät käy käskyt, voima, väkivalta eikä painostus. Rauhan on saatava kasvaa sisäisesti yksilötasolta yhteisöihin, kyliin ja kaupunkeihin. Rauha kasvaa Kristuksen avarasta armosta. Inhimillisesti arvioiden rauhankehän on nyt ja tulevaisuudessa kasvettava merkittävästi enemmän myös luomakunnan – niin eläinten, kasvien kuin koko luomakunnan suuntaan.

Kuoro aloittaa virren 255 ja seurakansa veisaa parilliset säkeistöt.

[SV 255 ”Nyt ylös sieluni” \(rauhan näkyväksi veisaamista\)](#)